

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0512U000642

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-09-2012

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вієвський Анатолій Миколайович

2. Viyevskyy Anatoliy Nikolaevich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.17

Назва наукової спеціальності: Наркологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-09-2012

Спеціальність за освітою: 7.110.101

Місце роботи здобувача: ДУ "Український медичний та моніторинговий центр з алкоголю та наркотиків"

Код за ЄДРПОУ: 34476174

Місцезнаходження: вул. Червоноткацька, 1/12

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.620.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український науково-дослідний інститут соціальної та судової психіатрії

Код за ЄДРПОУ: 04803492

Місцезнаходження: 04080, Київ-80, вул. Фрунзе, 103

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.52.07

Тема дисертації:

1. Психічні і поведінкові розлади внаслідок вживання психоактивних речовин у дітей та підлітків (клінічна феноменологія, профілактика та корекція)
2. Mental and behavioral disorders due to children's and adolescents psychoactive substance use (clinical phenomenology, prevention and correction).

Реферат:

1. Основу роботи склали результати обстеження 2293 дітей та підлітків різних регіонів України. Доведено, що поширеність ризикованої алкогольної поведінки серед дитячого контингенту є суттєво більшою, порівняно з наркотичною. Встановлено значне переважаєння гострої інтоксикації алкоголем над іншими клінічними формами психічних і поведінкових розладів внаслідок вживання ПАР у дітей і підлітків та визначено, що найбільш ризикованим віком для виникнення отруєння ПАР є 7 - 15 років. Визначені патерни алкогольного поведінки у дітей та підлітків, класифіковані їх уявлення вживання ПАР та встановлена їх трансформація з

віком. Виявлені та оцінені чинники сприяння набуттю дітьми навичок вживання ПАР. Вивчено мотиви першої спроби та класифіковані біологічні, особистісні і психосоціальні складові мотивостворення вживання ПАР у дітей. Досліджена клінічна феноменологія психічних і поведінкових розладів внаслідок вживання ПАР у дітей і підлітків: вживання з ризиком шкідливих наслідків (39,5%), зі шкідливими наслідками (22,5%), залежність від ПАР (1%). Вперше встановлено наявність субклінічних психопатологічних проявів у дітей, госпіталізованих з приводу гострого отруєння ПАР, а саме: тривожних (26,1%), змішаних (26,1%), obsесивно-фобічних (18,4%), астено-вегетативних (18,4%) та астеничних (10,8%). Проаналізовані біологічні, психологічні та соціальні складові процесу формування навичок вживання ПАР у дітей та підлітків. Доведено, що біологічні, психологічні, соціальні передумови вживання ПАР є маркерами виникнення та несприятливого прогнозу прогресивності вживання ПАР у дітей і підлітків, та визначені їх взаємозв'язки в генезі формування досліджуваного феномену. Вищезазначені передумови систематизовані за інтенсивністю впливу й диференційовані як предрисуючі, сприяючі та підтримуючі, в залежності від шляху отримання першого досвіду вживання ПАР дитиною. Встановлені механізми формування навичок вживання ПАР у дітей та підлітків: родинно-психологічний, соціально-психологічний, психобіологічний. Виявлено, що наявність додаткового психопатологічного підґрунтя вживання ПАР у вигляді станів субклінічної психічної дезадаптації, збільшує інтенсивність впливу біологічних передумов формування навичок вживання ПАР у дітей та підлітків. На основі узагальнення отриманих даних, науково обґрунтовані принципи та розроблена комплексна багаторівнева система профілактики й корекції вживання ПАР у дітей та підлітків, метою якої є формування у них відповідального ставлення до власного здоров'я у профілактичній співпраці з їх батьками та персоналом школи, що базується на навчанні здорового способу життя на засадах розвитку життєвих навичок, яка складається з заходів інформування, навчання й корекції, містить диференційовані впливи, спрямовані на роботу з дітьми, їх батьками, шкільним персоналом та медичними працівниками, та має відповідні методологічні засади та методичне забезпечення.

2. The basis of the results of the survey amounted to 2293 children and adolescents in different regions of Ukraine. It is shown that the prevalence of risky alcohol behavior among children's contingents are significantly higher compared to the drug. Found a significant prevalence of acute intoxication of alcohol on other clinical forms of mental and behavioral disorders due to children's and adolescents psychoactive substances use and determined that the most risky age for poisoning of surfactants are 7 - 15 years. Defined patterns of children's and adolescents alcohol abuse and classified their understanding of psychoactive substances use and determined their transformation with age. Identified and evaluated factors which are promoting acquisition of skills children's psychoactive substances use. Studied the reasons the first attempt and classified biological, personality and psychosocial components of making cause of children's psychoactive substances use. Investigated the clinical phenomenology of mental and behavioral disorders due to children's and adolescents psychoactive substance use: use with risk of adverse effects (39,5%), with adverse effects (22,5%), psychoactive substance addiction (1%). For the first time it was determined the presence of subclinical psychopathological manifestations of hospitalized children with acute psychoactive substances poisoning, namely: anxiety (26,1%), mixed (26,1%), obsessive-phobic (18,4%), asthenic-vegetative (18,4%) and asthenic (10,8%). Biological, psychological and social components of skills formation process children's and adolescents psychoactive substance use were analyzed. It is proved that the biological, psychological and social preconditions of psychoactive substance use are markers of unfavorable prognosis quick development of children's and adolescents psychoactive substance use, and it was determined their corellation in the genesis of the formation of the studied phenomenon. The above-listed preconditions were systematized by the intensity of influence and differentiated as predisposing, promoting and supporting, depending on the way for a first experience of child's psychoactive substance use. The mechanisms shaping the children's and adolescents psychoactive substance use were established: the family personal psychology, psychobiological. Revealed that the presence of additional psychopathological background of psychoactive substance use as a subclinical state of mental desadaptation (maladjustment), increases the intensity of the influence of biological preconditions of children's and adolescents psychoactive substance use skills forming. Based on the generalization of findings, science-based principles and developed a complex multilevel system of

prevention and correction of children's and adolescents psychoactive substance use, aimed at forming their self-responsible healthy style position based on their cooperation with parents and teachers, based on learning healthy lifestyle ground on the development of life skills, which consists of informing actions, studying and correction, has differentiated influences, directed to work with children, their parents, school and medical staff, and has the appropriate methodological principles and guidance.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Табачніков Станіслав Ісакович

2. Tabachnikov Stanislav Isakovich

Кваліфікація: 14.01.16, 14.01.17

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пшук Наталія Григорівна

2. Пшук Наталія Григорівна

Кваліфікація: 14.01.16, 14.01.17

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Казакова Світлана Євгеніївна

2. Казакова Світлана Євгеніївна

Кваліфікація: 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тітєвський Сергій Володимирович

2. Тітєвський Сергій Володимирович

Кваліфікація: 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Табачніков С.І.

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Табачніков С.І.

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.